

ΛΥΣΗ

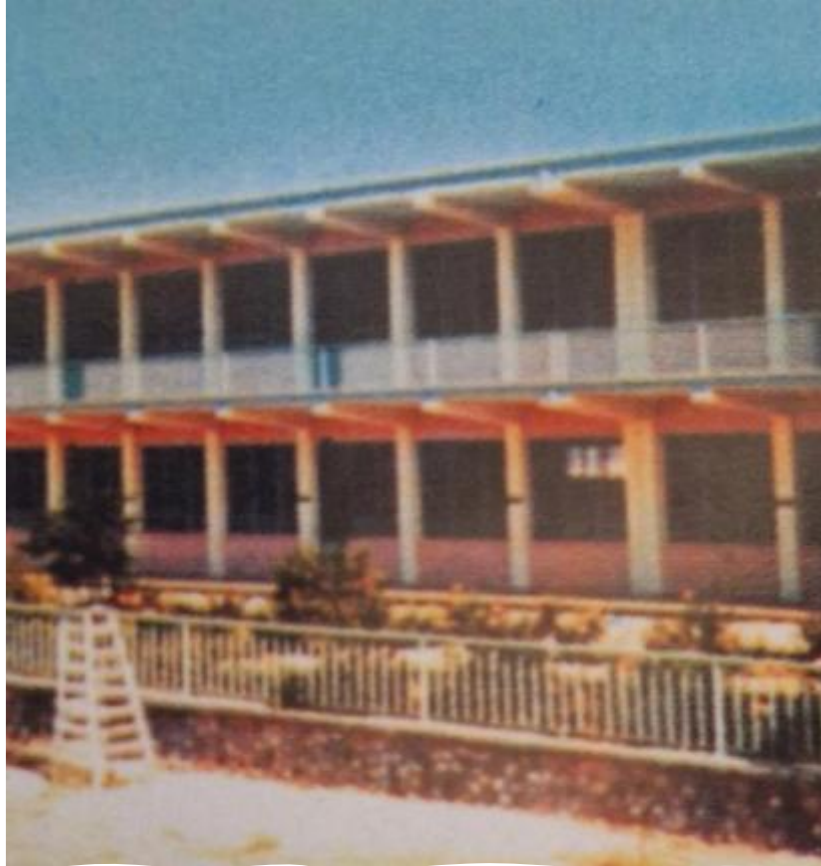
ΤΟ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΣ ΧΩΡΙΟ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

- Στην Λύση, μέχρι το 1974, κατοικούσαν Ελληνοκύπριοι. Όταν έγινε η Τουρκική εισβολή οι κάτοικοί της διέφυγαν στο νότιο κομμάτι της Κύπρου. Μετά την εισβολή εκεί κατοικούν ΜΟΝΟ Τουρκοκύπριοι.
- Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις τελευταίες απογραφές που έγιναν το 1973.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1973	4537	2,199	2,338

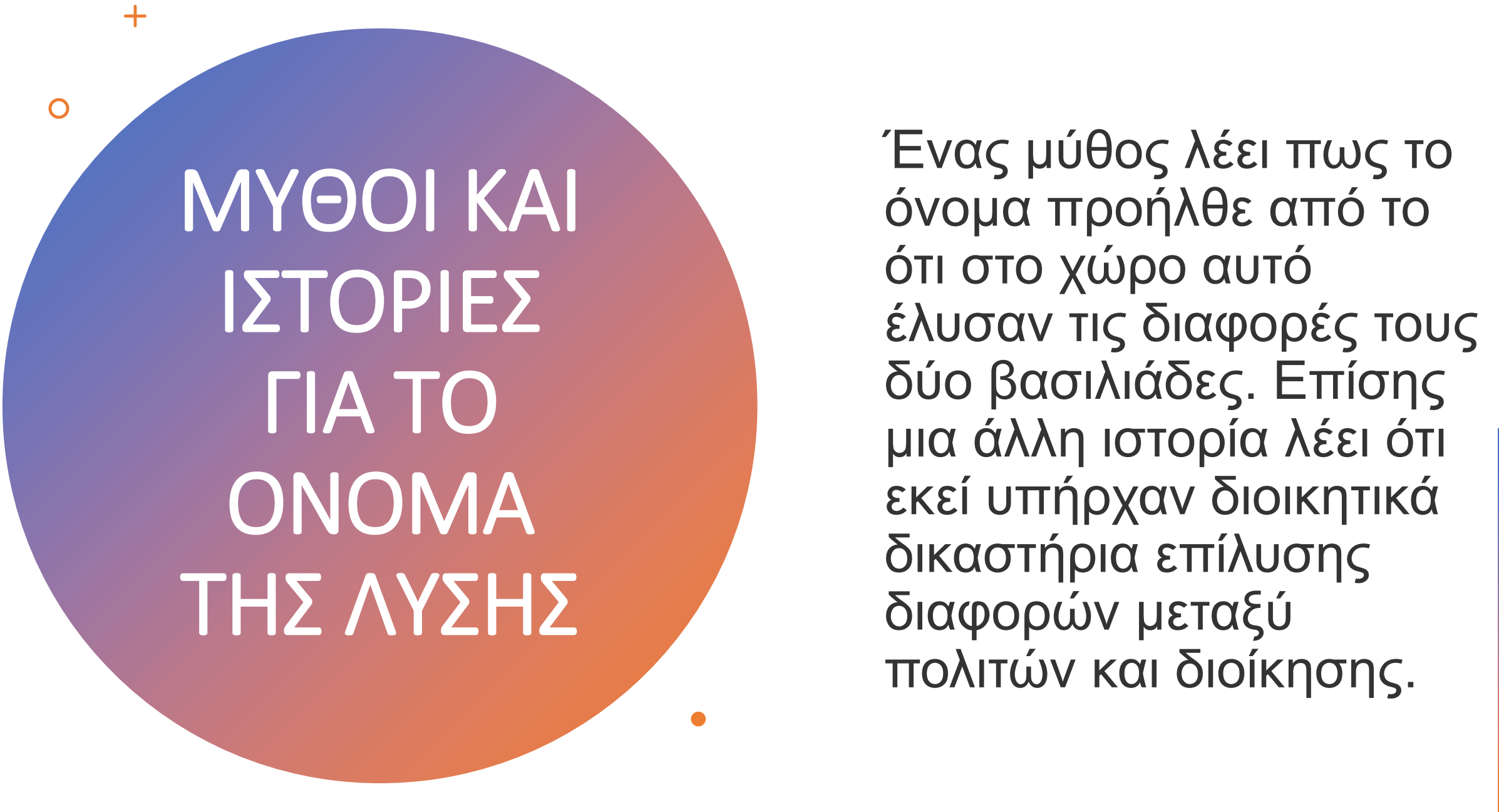
ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΛΥΣΗΣ

- Η Λύση ήταν ένα μεγάλο χωριό που μπορείς να το πεις και κωμόπολη, που είχε τον δικό της Δήμο.
- Είχε:
 - 2 δημοτικά σχολεία
 - 1 γυμνάσιο
 - σινεμά
 - νοσοκομείο

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ

- Η Λύση πήρε το όνομά της από τους αρχαίους συνοικισμούς που ήταν κοντά της, την Ελύση ή την Ελυσσώ. Αυτές ήταν οι πιο επικρατέστερες εκδοχές για το όνομα. Κάποιοι υποστηρίζουν πως πιθανόν πήρε το όνομά της από τον λόφο που ήταν στα δυτικά του χωριού, το χαλκόβουνο.

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΟ
ΟΝΟΜΑ
ΤΗΣ ΛΥΣΗΣ

Ένας μύθος λέει πως το όνομα προήλθε από το ότι στο χώρο αυτό έλυσαν τις διαφορές τους δύο βασιλιάδες. Επίσης μια άλλη ιστορία λέει ότι εκεί υπήρχαν διοικητικά δικαστήρια επίλυσης διαφορών μεταξύ πολιτών και διοίκησης.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

- Οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνταν περισσότερο με την γεωργία και την κτηνοτροφία. Στην Λύση υπήρχαν και τεχνίτες εξειδικευμένοι σε διάφορα οικοδομικά επαγγέλματα που διατηρούσαν την παραδοσιακή, λαϊκή της αρχιτεκτονική.
- Οι γυναίκες είχαν διαφορετικές ασχολίες. Βοηθούσαν στα χωράφια φρόντιζαν το σπίτι και ήταν υφάντριες.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

- Στην Λύση καλλιεργούσαν:
 1. δημητριακά
 2. Ελιές
 3. Χαρουπιές
 4. Αμπέλια
- Κυρίως ασχολούνταν με την εκτροφή αιγοπροβάτων.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

- Η Λύση είναι γνωστή για τον Γρηγόρη Αυξεντίου που πολέμησε και θυσιάστηκε για την απελευθέρωση της πατρίδα μας ως υπαρχηγός της ΕΟΚΑ (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών), το 1955-1959. Όταν το κρησφύγετό του, στον Μαχαιρά, περικυκλώθηκε από τους Βρετανούς, διέταξε τους συντρόφους του να παραδοθούν. Έτσι οι Βρετανοί έλυσαν το κρησφύγετο με βενζίνη και τον έκαψαν ζωντανό, στις 3 Μαρτίου το 1957. Μετά τον απελευθερωτικό αγώνα η Λύση πήρε τον τιμητικό τίτλο «ηρωομάνα».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

- Η Εκκλησία της Παναγίας ήταν το καμάρι των Λυσιωτών. Για να χτιστεί αυτή η εκκλησία εργάστηκαν όλοι οι Λυσιώτες εθελοντικά.
- Η αρχιτεκτονική είναι επηρεασμένη από τις εκκλησίες της εποχής της Φραγκοκρατίας.
- Κτιζόταν για 10 χρόνια και τελείωσε το 1888.
- Ελάχιστες εκκλησίες μπορούσαν να την συναγωνιστούν σε μέγεθος και προπαντός σε ομορφιά.

ΤΟ ΕΞΩΚΛΗΣΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΦΗΜΙΑΝΟΥ

- Το εξωκλήσι του Αγίου Ευφημιανού ήταν μια μικρή κομψή και καθαρά Βυζαντινή εκκλησία διαστάσεων 7.50 μ. X 3.50 μ. μονόκλιτη με τρούλλο.
- Κτιζόταν αρχές του 13^{ου} αιώνα.
- Βρίσκεται τρία χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Λύσης
- Η Εκκλησία ήταν διακοσμημένη με τοιχογραφίες του 12^{ου} αιώνα.
- Το 1985, οι Τούρκοι αποκόλλησαν τις τοιχογραφίες και τις πούλησαν για 900 000 δολάρια στο Ίδρυμα Ντε Μενίλ στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Τώρα έχουν επιστραφεί και εκτίθενται στο Μουσείο της Αρχιεπισκοπής στη Λευκωσία.
- Στις αρχές του 2000, χτίστηκε στον Κόρνο αντίστοιχο εξωκλήσι σε συνεργασία με προσκόπους της Λύσης.

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

- Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά
 - Θρήσκοι – «απόστολοι»
 - Αλληλοσεβασμός
 - Καθαριότητα – «τακκούμι»
 - Αλληλεγγύη, αλληλοβοήθεια
 - Μοίρασμα
- Μεγάλες γιορτές
- Πανηγύρια
- Εθνικές γιορτές

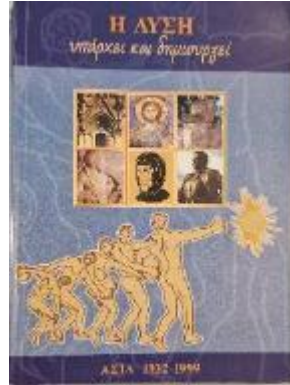
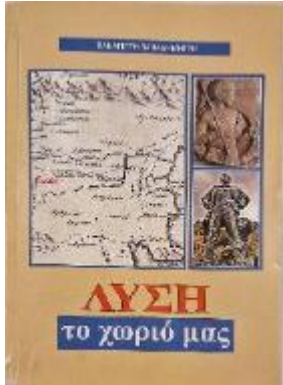
Μέχρι και σήμερα ο πόλεμος είναι παρόν και δυστυχώς θα είναι για πάντα. Ευχόμαστε όλοι οι πρόσφυγες να γυρίσουν πίσω στα σπίτια τους, όχι μόνο του 1974 αλλά και όλοι οι άλλοι. Ξέρουμε πως η φλόγα του γυρισμού δεν θα σβήσει ποτέ.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ ΤΗΝ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΑΣ.

Μ. ΤΖ.

Χ. Κ.

ΣΤ' 2, Ε' ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024-25

Πηγές

- *Λύση: Αγώνας για Επιστροφή*, Ενημερωτικό φυλλάδιο Δήμου Λύσης, 01.06.2006
- *Λύση, το χωριό μας*, Παναγιώτης Παπαδημήτρης, 2022
- *Η Λύση υπάρχει και δημιουργεί (ΑΣΙΛ 1932-1999)*, Φίλιππος Φωκαΐδης, 1999
- *Κατεχόμενες Πόλεις, Εκτοπισμένοι Δήμοι Κυπριακής Δημοκρατίας: Σύντομη Ιστορική Ανασκόπηση*, Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων Κύπρου, 2012
- *Συνέντευξη*: Κ. και Μ. Κ.